

○ คำสั่ง

คำร้องที่ คร. ๓๑๑ - ๓๑๒/๒๕๖๔
คำสั่งที่ คร. ๖๕ - ๖๖ /๒๕๖๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๑๑ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

คำร้องที่ คร. ๓๑๑/๒๕๖๔
คำสั่งที่ คร. ๖๕ /๒๕๖๕

ระหว่าง { บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) ที่ ๑ ผู้ฟ้องคดี
 บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) ที่ ๒
 คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์
 และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกกฎโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำร้องที่ คร. ๓๑๒/๒๕๖๔
คำสั่งที่ คร. ๖๖ /๒๕๖๕

ระหว่าง { บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) ผู้ฟ้องคดี
 คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์
 และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (คำร้องอุทธรณ์คำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครอง)

/ผู้ถูกฟ้องคดี...

ผู้ถูกฟ้องคดียื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งในคดีหมายเลขดำที่ ๑๓๘๙/๒๕๖๓ และ ๑๓๘๖/๒๕๖๔ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองกลาง)

อธิบดีศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งให้รวมสำนวนคดีหมายเลขดำที่ ๑๓๘๙/๒๕๖๓ และสำนวนคดีหมายเลขดำที่ ๑๓๘๖/๒๕๖๔ เข้าด้วยกัน โดยให้สำนวนคดีหมายเลขดำที่ ๑๓๘๙/๒๕๖๓ เป็นสำนวนคดีหลัก และให้เรียกผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ในสำนวนคดีหมายเลขดำที่ ๑๓๘๙/๒๕๖๓ และผู้ฟ้องคดีในสำนวนคดีหมายเลขดำที่ ๑๓๘๖/๒๕๖๔ ว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เรียกผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ในสำนวนคดีหมายเลขดำที่ ๑๓๘๙/๒๕๖๓ ว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ และเรียกผู้ถูกฟ้องคดีในคดีทั้งสองสำนวนว่า ผู้ถูกฟ้องคดี

สำนวนคดีแรก ผู้ฟ้องคดีทั้งสองฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทมหาชนจำกัด เดิมใช้ชื่อว่า บริษัท ชินวัตรแซทเทลไลท์ จำกัด และได้จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัด โดยเปลี่ยนชื่อเป็น บริษัท ชินแซทเทลไลท์ จำกัด (มหาชน) ต่อมา เปลี่ยนชื่อเป็นบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) มีวัตถุประสงค์ประกอบกิจการดาวเทียมสื่อสาร และให้บริการด้านวิทยุโทรทัศน การสื่อสารมวลชน และกิจการสื่อสารโทรคมนาคม ส่วนผู้ฟ้องคดีที่ ๒ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทมหาชนจำกัด เดิมใช้ชื่อว่า บริษัท ชินวัตรคอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่น จำกัด และได้จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัด โดยเปลี่ยนชื่อเป็น บริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ต่อมา เปลี่ยนชื่อเป็น บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) มีวัตถุประสงค์ลงทุนในบริษัทอื่น เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๓๔ ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ได้เข้าทำสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ (สัญญาสัมปทาน) กับกระทรวงคมนาคม (ต่อมา สิทธิและหน้าที่ตามสัญญาดังกล่าวได้โอนไปยังกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งปัจจุบัน คือ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม) โดยผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ได้จัดตั้งผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อดำเนินการตามสัญญาดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงมีสิทธิให้บริการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศตามที่กำหนดไว้ในสัญญาเป็นระยะเวลา ๓๐ ปี ซึ่งจะครบกำหนดสัญญาในวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๔ เพื่อตอบแทนสิทธิในการประกอบกิจการดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีทั้งสองต้องจัดสร้างและส่งดาวเทียมหลักและดาวเทียมสำรองเป็นชุดขึ้นสู่วงโคจรเป็นจำนวน ๒ ชุด โดยดาวเทียมแต่ละดวงมีอายุประมาณ ๑๕ ปี เพื่อให้การให้บริการตลอดอายุสัญญาสัมปทาน และผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการส่งดาวเทียมขึ้นสู่วงโคจรครบตามสัญญาแล้วทั้ง ๒ ชุด รวม ๖ ดวง ได้แก่ ดาวเทียมไทยคม ๑ ถึงดาวเทียมไทยคม ๖ ต่อมา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๔ คณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไปดำเนินการให้บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) จัดส่งดาวเทียมขึ้นสู่วงโคจรที่ตำแหน่ง ๑๒๐ องศาตะวันออก เพื่อรักษาสิทธิของประเทศไทยในการใช้วงโคจรดาวเทียมดังกล่าวที่ประเทศไทยได้รับสิทธิจากสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) ซึ่งกำลังจะหมดอายุลงในเดือนมกราคม ๒๕๕๕ แต่บริษัท กสท โทรคมนาคม

/จำกัด...

จำกัด (มหาชน) ไม่สามารถดำเนินการได้เพราะไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเห็นชอบให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการรักษาสีสิทธิในการใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศภายใต้ระบบใบอนุญาต เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบกิจการโทรคมนาคมเป็นผลให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไม่สามารถแก้ไขสัญญาเพื่อให้สิทธิในการดำเนินกิจการดาวเทียมแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเพิ่มเติมจากสัญญาเดิมได้ ซึ่งการออกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมเป็นอำนาจของผู้ถูกฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้ยื่นขอรับใบอนุญาตจากผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อจัดส่งดาวเทียมไทยคม ๗ และต่อมา ได้ขอขยายขอบเขตใบอนุญาตเพื่อจัดส่งดาวเทียมไทยคม ๘ ดังนั้น การดำเนินกิจการดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ จึงไม่ได้เป็นการดำเนินการภายใต้สัญญาสัมปทาน โดยผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม ตามใบอนุญาตเลขที่ ๓๓/๕๕/๐๐๒ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ อันเป็นใบอนุญาตสำหรับผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมที่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง ซึ่งใบอนุญาตมีอายุ ๒๐ ปี ถึงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๗๕ และผู้ถูกฟ้องคดีได้แก้ไขเพิ่มเติมใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สามดังกล่าว อันเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ ๑ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๗ ขยายขอบเขตการให้บริการโทรคมนาคมภายใต้ใบอนุญาตดังกล่าวสำหรับตำแหน่งวงโคจรดาวเทียมที่ ๗๘.๕ องศาตะวันออก และผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้จัดส่งดาวเทียมไทยคม ๗ ขึ้นสู่วงโคจรที่ตำแหน่ง ๑๒๐ องศาตะวันออก เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๗ และจัดส่งดาวเทียมไทยคม ๘ ขึ้นสู่วงโคจรที่ตำแหน่ง ๗๘.๕ องศาตะวันออก เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๙ โดยที่ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - พ.ศ. ๒๕๕๗ การกำกับดูแลกิจการดาวเทียมของประเทศไทยมีผู้ถูกฟ้องคดีเป็นผู้มีอำนาจในการอนุญาตประกอบกิจการดาวเทียมสื่อสาร แต่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นผู้มีอำนาจมอบหมายหรืออนุญาตให้หน่วยงานหรือองค์กรอื่นมีสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมที่ประเทศไทยได้รับสิทธิจากสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU)

ต่อมา กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเห็นว่า ดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ อยู่ภายใต้สัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๓๔ ซึ่งจะครบกำหนดสัญญา ๓๐ ปี ในวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๔ และผู้ฟ้องคดีทั้งสองมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามสัญญาดังกล่าวให้ครบถ้วน รวมถึงการโอนกรรมสิทธิ์ในดาวเทียมทั้งสองดวงดังกล่าวให้แก่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม แต่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองไม่เห็นด้วย จึงได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักงานศาลยุติธรรม เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๐ เป็นข้อพิพาทหมายเลขดำที่ ๙๗/๒๕๖๐ ขอให้อนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดว่า ดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ไม่เป็นดาวเทียมภายใต้สัญญาสัมปทาน และให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมไม่มีสิทธิเรียกให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองดำเนินการตามสัญญาสัมปทานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับดาวเทียมทั้งสองดวงดังกล่าว และต่อมา กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้ยื่น

/ข้อเรียกร้อง...

ข้อเรียกร้องแย้งเรียกค่าเสียหายกว่า ๒๐๐ ล้านบาท จากผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ปัจจุบันคดีดังกล่าว อยู่ระหว่างการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีได้ออกประกาศคณะกรรมการ กิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง แผนการบริหารสิทธิ ในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. ๒๕๖๓) ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๗ (๑) และมาตรา ๕๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรร คลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการ ประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งข้อ ๓ ของประกาศดังกล่าวกำหนดให้การบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมให้เป็นไปตาม แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. ๒๕๖๓) ท้ายประกาศนี้ โดยข้อ ๙.๗ ของแผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. ๒๕๖๓) ที่แนบท้ายประกาศ ดังกล่าว กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาอนุญาตให้ผู้มีสิทธิในการดำเนินกิจการตามสัญญาดำเนิน กิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ หรือผู้มีสิทธิในการดำเนินกิจการตามคำพิพากษาของศาล หรือได้มาซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมด้วยวิธีอื่นตามกฎหมาย ให้ใช้สิทธิในการใช้วงโคจร ดาวเทียมตามภาคผนวก ข โดยให้มีสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมตามช่วงระยะเวลา ที่เหลืออยู่ตามสัญญาหรือโดยผลของกฎหมาย แล้วแต่กรณี ซึ่งตารางในภาคผนวก ข รายละเอียด เกี่ยวกับข่ายงานดาวเทียมที่มีการใช้งานตามสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ ระบุข่ายงานดาวเทียม (Satellite Network Filings) ซึ่งเป็นชุดข้อมูลที่แสดงสิทธิในการเข้าใช้วงโคจร ดาวเทียมของประเทศสมาชิกสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) ประกอบด้วยรายละเอียด การใช้งานคลื่นความถี่ ตำแหน่งวงโคจรดาวเทียม และลักษณะทางเทคนิคของการใช้งานที่ยื่น ต่อสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) เพื่อให้ได้รับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม จำนวน ๑๐ ข่ายงานที่มีการใช้งานโดยดาวเทียมไทยคม ๔ ดาวเทียมไทยคม ๖ ดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ โดยข่ายงานดาวเทียม THAICOM-A๓ ข่ายงานดาวเทียม THAICOM-A๓B และข่ายงานดาวเทียม THAICOM-N๓ ปัจจุบันมีการใช้งานโดยดาวเทียมไทยคม ๗ และข่ายงาน ดาวเทียม THAICOM-Q๒ ปัจจุบันมีการใช้งานโดยดาวเทียมไทยคม ๘ ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง เห็นว่า การที่ภาคผนวก ข ระบุข่ายงานดาวเทียมจำนวน ๔ ข่ายงานที่มีการใช้งานโดยดาวเทียม ไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ว่า เป็นข่ายงานดาวเทียมที่มีการใช้งานตามสัญญา ดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ นั้น ไม่ถูกต้อง และไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีทราบมาตั้งแต่ต้นว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับสิทธิเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม เพื่อให้บริการดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ โดยการอนุมัติของคณะรัฐมนตรี และกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อีกทั้งข้อพิพาทกรณีดาวเทียมไทยคม ๗

/และดาวเทียม...

และดาวเทียมไทยคม ๘ เป็นดาวเทียมภายใต้สัญญาสัมปทานหรือไม่ ยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ ซึ่งที่ถูกต้องข้อ ๘.๗ ของแผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. ๒๕๖๓) แนบท้ายประกาศดังกล่าว ควรกำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาอนุญาตให้ผู้มีสิทธิในการดำเนินกิจการตามสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ หรือผู้มีสิทธิในการดำเนินกิจการ หรือให้บริการโดยใช้ดาวเทียมที่ใช้วงโคจรอยู่ก่อนที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ได้รับสิทธิในการใช้งานข่ายงานดาวเทียมตามภาคผนวก ข ในช่วงระยะเวลาที่เหลืออยู่ตามสัญญาตามกฎหมาย หรือจนกว่าอายุการใช้งานดาวเทียมนั้นจะหมดอายุลง

นอกจากนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีได้ออกประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๗ (๑๔/๑) แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งข้อ ๔๐ ของประกาศดังกล่าวได้กำหนดกรณีผู้ถูกฟ้องคดีจะพิจารณาอนุญาตให้ผู้มีสิทธิในการดำเนินกิจการตามสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ หรือผู้มีสิทธิในการดำเนินกิจการตามคำพิพากษาของศาล หรือได้มาซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมด้วยวิธีอื่นตามกฎหมาย ให้ใช้สิทธิในการใช้วงโคจรดาวเทียมตามประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ว่าด้วยแผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจร โดยให้มีสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมตามช่วงระยะเวลาที่เหลืออยู่ตามสัญญาหรือโดยผลของกฎหมาย แล้วแต่กรณี โดยผลของประกาศดังกล่าวทำให้ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม ตามใบอนุญาตเลขที่ ๓๓/๕๕/๐๐๒ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่ผู้ถูกฟ้องคดีออกให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อให้มีสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมสำหรับให้บริการดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ มีระยะเวลาเท่ากับอายุสัมปทานที่เหลืออยู่ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริง ซึ่งผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ควรได้รับสิทธิเท่ากับอายุใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม หรือไม่น้อยกว่าอายุทางวิศวกรรมของดาวเทียมนั้นๆ ประกาศทั้งสองฉบับจึงเป็นการจำกัดสิทธิในการใช้วงโคจรดาวเทียมของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ให้เท่ากับอายุของสัญญาสัมปทาน ซึ่งจะสิ้นสุดลงในวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๔ อันจะส่งผลทำให้บริการดาวเทียมสื่อสารของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ต้องหยุดชะงัก และส่งผลกระทบต่อผู้ใช้บริการทั่วไปจำนวนมาก ตลอดจนหน่วยงานราชการ และผู้ประกอบการอื่นๆ ที่ใช้บริการดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ จึงนำคดีมาฟ้องศาล

/ขอให้...

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. เพิกถอนภาคผนวก ข แนบท้ายประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. ๒๕๖๓) ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ และข้อ ๙.๗ ของแผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. ๒๕๖๓) แนบท้ายประกาศดังกล่าว และให้ผู้ถูกฟ้องคดีปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยแก้ไขประกาศดังกล่าวโดยคำนึงถึงสิทธิในการใช้วงโคจรดาวเทียมที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับตามกฎหมายก่อนที่ผู้ถูกฟ้องคดีจะออกประกาศดังกล่าว

๒. เพิกถอนข้อ ๔๐ ของประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยแก้ไขประกาศดังกล่าวโดยคำนึงถึงสิทธิในการใช้วงโคจรดาวเทียมที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับตามกฎหมายก่อนที่ผู้ถูกฟ้องคดีจะออกประกาศดังกล่าว

สำนวนคดีที่สอง ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ฟ้องโดยมีสาระสำคัญในทำนองเดียวกับสำนวนคดีแรก และเพิ่มเติมว่า สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติได้มีหนังสือ ที่ สทช ๒๐๐๘/๑๙๔๓๙ เรื่อง การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมสำหรับผู้มีสิทธิในการดำเนินกิจการตามสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๔ แจ้งผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีมีมติในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ในวาระที่ ๕.๒.๑๑ อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม จำนวน ๑๐ ข่ายงานดาวเทียม ตามภาคผนวก ข แนบท้ายประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. ๒๕๖๓) ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ และข้อ ๔๐ ของประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในฐานะเป็นผู้มีสิทธิในการดำเนินกิจการตามสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ ทำให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มีสิทธิเข้าใช้ข่ายงานดาวเทียม THAICOM-Q๒ THAICOM-A๓ THAICOM-A๓B และ THAICOM-N๓ ที่มีการใช้งานโดยดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ในฐานะเป็นผู้มีสิทธิในการดำเนินกิจการตามสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ ซึ่งจะสิ้นสุดระยะเวลาตามสัญญาในวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๔ และผู้ถูกฟ้องคดีได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๔ ในวาระที่ ๕.๒.๔ รับรองสิทธิของบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) ในฐานะได้รับมอบหมายจากกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมให้มีสิทธิในการบริหารทรัพย์สินหลังสิ้นสุดสัญญา

/สัมปทาน...

สัมปทานดังกล่าว ซึ่งรวมถึงสิทธิการบริหารจัดการดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ แต่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เห็นว่า กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมไม่ใช่เจ้าของกรรมสิทธิ์ในดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ จึงไม่อาจมอบสิทธิในการบริหารจัดการดาวเทียมทั้งสองดวงดังกล่าวให้แก่บุคคลหรือนิติบุคคลใดได้ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทบทวนมติดังกล่าว ต่อมา สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติมีหนังสือ ที่ สทช ๒๐๐๘/๒๕๘๔๕ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔ แจ้งผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ว่า ผู้ถูกฟ้องคดียืนยันตามมติเดิม และแจ้งสิทธิการฟ้องคดีต่อศาลปกครองให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ทราบ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เห็นว่า มติของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าวเป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นการใช้อำนาจโดยมิชอบ ไม่ได้คำนึงถึงสิทธิของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม จึงไม่เป็นธรรมต่อผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และก่อให้เกิดภาระแก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เกินสมควร ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. เพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ในวาระที่ ๕.๒.๑๑ ส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มีสิทธิเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเพื่อให้บริการดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ โดยมีกำหนดระยะเวลาตามสิทธิที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับมาก่อนโดยชอบด้วยกฎหมาย

๒. เพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๔ ในวาระที่ ๕.๒.๔ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘

ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มีคำขอเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาในสำนวนคดีที่สอง โดยขอให้ศาลมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ในวาระที่ ๕.๒.๑๑ ส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ และให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มีสิทธิเข้าใช้ข่ายงานดาวเทียมที่มีการใช้งานโดยดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ได้แก่ ข่ายงานดาวเทียม THAICOM-Q๒ THAICOM-A๓ THAICOM-A๓B และ THAICOM-N๓ จนกว่าคดีจะถึงที่สุดหรือจนกว่าศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ศาลปกครองชั้นต้นได้สวนคู่กรณีในสำนวนคดีที่สอง และพยานของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๔

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า มีเหตุสมควรที่ศาลจะมีคำสั่งเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔

ในวาระที่...

ในวาระที่ ๕.๒.๑๑ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ จนกว่าคดีจะถึงที่สุดหรือจนกว่าศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่นตามคำขอของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ หรือไม่

คดีนี้ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๓๔ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองกับกระทรวงคมนาคม ได้ทำสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ (ต่อมา ได้ออนอำนาจหน้าที่ในการดูแลการประกอบกิจการดาวเทียมสื่อสารจากกระทรวงคมนาคมให้แก่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งปัจจุบัน คือ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม) ให้สิทธิผู้ฟ้องคดีทั้งสองในการบริหารกิจการและการให้บริการดาวเทียมเพื่อการสื่อสารภายในประเทศ มีกำหนดระยะเวลา ๓๐ ปี ตั้งแต่วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๓๔ สิ้นสุดสัญญาในวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๔ โดยสัญญาดังกล่าวกำหนดให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจัดสร้างและจัดส่งดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศดวงที่หนึ่งขึ้นสู่ตำแหน่งวงโคจร พร้อมจัดให้มีระบบดาวเทียมสำรอง รวมทั้งจัดให้มีดาวเทียมหลักและดาวเทียมสำรองดวงที่สองและดวงต่อไป ขึ้นทันใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่องกับการสิ้นอายุของดาวเทียมดวงก่อน ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๔ คณะรัฐมนตรีมีมติตามข้อเสนอของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เห็นชอบแนวทางการรักษาตำแหน่งวงโคจรดาวเทียมที่ตำแหน่ง ๑๒๐ องศาตะวันออก เพื่อให้ประเทศไทยสามารถรักษาสถานะของเอกสารขายสื่อสารดาวเทียมและสิทธิในตำแหน่งวงโคจรของประเทศไทยต่อสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ โดยมอบหมายให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ดำเนินการดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีจึงได้ออกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม เลขที่ ๓ก/๕๕/๐๐๒ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มีกำหนด ๒๐ ปี นับตั้งแต่วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ ซึ่งจะครบกำหนดในวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๗๕ โดยภาคผนวก ก ของใบอนุญาตดังกล่าว กำหนดวงโคจรดาวเทียมที่ตำแหน่ง ๑๒๐ องศาตะวันออก อันเป็นตำแหน่งที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบต่อแนวทางการรักษาตำแหน่งวงโคจร ๑๒๐ องศาตะวันออก ในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๔ โดยให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ดำเนินการและนำเอกสารขายงานดาวเทียมที่ตำแหน่ง ๑๒๐ องศาตะวันออก ไปใช้งานสำหรับดาวเทียมที่จัดหามา นอกจากนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีได้แก้ไขเพิ่มเติมใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สามดังกล่าว อันเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ ๑ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๗ ขยายขอบเขตการให้บริการโทรคมนาคมภายใต้ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม เลขที่ ๓ก/๕๕/๐๐๒ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ เดิม สำหรับตำแหน่งวงโคจรดาวเทียมที่ ๗๘.๕ องศาตะวันออก ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าว กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในฐานะหน่วยงานอำนาจการในนามประเทศไทยต่อสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศได้ให้ความเห็นชอบให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ นำขายงานดาวเทียมที่ตำแหน่ง ๗๘.๕ องศาตะวันออก ไปใช้งานภายใต้ใบอนุญาตดังกล่าวแล้ว ทั้งนี้ ภาคผนวก ก ของใบอนุญาตฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตสามารถให้บริการ

โทรคมนาคม...

โทรคมนาคมภายใต้ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม ดังนี้ ๑. บริการโทรคมนาคมส่วนที่ ๑ มีระยะเวลาการอนุญาต ๒๐ ปี นับตั้งแต่วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ สิ้นสุดวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๗๕ (บริการโครงข่ายสื่อสารผ่านดาวเทียมในตำแหน่งวงโคจรที่ ๑๒๐ องศาตะวันออก) และ ๒. บริการโทรคมนาคมส่วนที่ ๒ มีระยะเวลาการอนุญาต นับตั้งแต่วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๗ สิ้นสุดวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๗๕ (บริการโครงข่ายสื่อสารผ่านดาวเทียมในตำแหน่งวงโคจรที่ ๗๘.๕ องศาตะวันออก) และภาคผนวก ง ของใบอนุญาตฉบับแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว กำหนดให้บริการดาวเทียมตำแหน่งวงโคจรที่ ๗๘.๕ องศาตะวันออก เป็นตำแหน่งที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ดำเนินการจัดส่งเอกสารข่างานดาวเทียมให้กับสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) และปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดโดยสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) ซึ่งผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องแจ้งสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ให้ทราบผลการดำเนินการเพื่อพิจารณาปรับปรุงเงื่อนไขในการอนุญาตให้เหมาะสมต่อไป ซึ่งข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว โดยที่ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม เลขที่ ๓๓/๕๕/๐๐๒ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ ๑ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๗ กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตสามารถให้บริการโทรคมนาคมแก่บุคคลทั่วไป โดยให้บริการบนโครงข่ายของตนเองตามลักษณะและประเภทกิจการโทรคมนาคม ระยะเวลาการให้บริการและพื้นที่การให้บริการ รูปแบบโครงสร้างโครงข่ายโทรคมนาคม ทรัพยากรโทรคมนาคม และแผนธุรกิจ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีเห็นชอบและตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต เมื่อผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้จัดส่งดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ขึ้นสู่วงโคจรภายใต้ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมดังกล่าว หากพิจารณาสิทธิของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ตามใบอนุญาตเดิมและที่แก้ไขเพิ่มเติมมติของคณะรัฐมนตรี และความเห็นชอบของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแล้ว ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ย่อมมีสิทธิในการให้บริการโทรคมนาคมตามเงื่อนไขของใบอนุญาตและมีสิทธิใช้วงโคจรดาวเทียมที่ตำแหน่ง ๑๒๐ องศาตะวันออก และ ๗๘.๕ องศาตะวันออก นับตั้งแต่วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๗๕ อันเป็นวันสิ้นสุดระยะเวลาตามใบอนุญาต แม้ว่าสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๓๔ กำหนดให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจัดสร้างและจัดส่งดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศดวงที่หนึ่งขึ้นสู่อำเภอวงโคจร พร้อมจัดให้มีระบบดาวเทียมสำรอง รวมทั้งจัดให้มีดาวเทียมหลักและดาวเทียมสำรองดวงที่สองและดวงต่อไป ขึ้นทันทีใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่องกับการสิ้นอายุของดาวเทียมดวงก่อน แต่ก็ไม่ปรากฏว่า ในขณะที่ผู้ถูกฟ้องคดีออกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม เลขที่ ๓๓/๕๕/๐๐๒ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ นั้น กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในฐานะคู่สัญญาในขณะนั้น ได้เรียกร้องให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ปฏิบัติหน้าที่ตามสัญญาโดยการจัดส่งดาวเทียมขึ้นสู่อำเภอวงโคจรแต่อย่างใด แต่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ

/และการ...

และการสื่อสารกลับเสนอแนวทางในการรักษาตำแหน่งวงโคจรดาวเทียมที่ ๑๒๐ องศาตะวันออก ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีมติให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ดำเนินการดังกล่าว ส่วนใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม เลขที่ ๓ก/๕๕/๐๐๒ ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ ๑ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๗ นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีเป็นผู้อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ขยายขอบเขตการให้บริการโทรคมนาคมภายใต้ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม เลขที่ ๓ก/๕๕/๐๐๒ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ เดิม สำหรับตำแหน่งวงโคจรดาวเทียมที่ ๗๘.๕ องศาตะวันออก โดยมีกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในฐานะหน่วยงานอำนวยการในนามประเทศไทยต่อสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศในขณะนั้น ให้ความเห็นชอบให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ใช้ข่ายงานดาวเทียมที่ตำแหน่ง ๗๘.๕ องศาตะวันออก

กรณีจึงเห็นได้ว่า การดำเนินการของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ในส่วนที่เกี่ยวกับดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ เป็นการดำเนินการภายใต้ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม เลขที่ ๓ก/๕๕/๐๐๒ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ ๑ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๗ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๓๔ แต่อย่างใด เมื่อผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สามจากผู้ถูกฟ้องคดี และได้รับอนุญาตให้ใช้วงโคจรดาวเทียมที่ตำแหน่ง ๑๒๐ องศาตะวันออก และ ๗๘.๕ องศาตะวันออก จากกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งเป็นหน่วยงานอำนวยการในนามประเทศไทยต่อสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศในขณะนั้นแล้ว แม้ว่าในเวลาต่อมา มาตรา ๒๗ (๑) และ (๑๔) แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ บัญญัติให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจหน้าที่จัดทำแผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และดำเนินการในฐานะหน่วยงานอำนวยการของรัฐที่มีอำนาจในการบริหารกิจการสื่อสารระหว่างประเทศกับสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ หรือกับองค์การระหว่างประเทศอื่น รัฐบาลและหน่วยงานต่างประเทศ ตามที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของผู้ถูกฟ้องคดี หรือตามที่รัฐบาลมอบหมาย ก็ตาม แต่การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีมติในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ในวาระที่ ๕.๒.๑๑ อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม จำนวน ๑๐ ข่ายงานดาวเทียม ตามภาคผนวก ข แนบท้ายประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง แผนการบริหารสิทธิการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. ๒๕๖๓) ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งรวมถึงข่ายงานดาวเทียม THAICOM-Q๒ THAICOM-A๓ THAICOM-A๓B และ THAICOM-N๓ ที่มีการใช้งานโดยดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ในฐานะเป็นผู้มีสิทธิในการดำเนินกิจการตามสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ ซึ่งจะสิ้นสุดระยะเวลาตามสัญญาในวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๔ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามภาคผนวก ข แนบท้ายประกาศดังกล่าว และ

/ข้อ ๔๐...

ข้อ ๔๐ ของประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครองขอให้เพิกถอนข้อ ๙.๗ ของแผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. ๒๕๖๓) และภาคผนวก ข แนบท้าย ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. ๒๕๖๓) ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ และข้อ ๔๐ ของประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งปัจจุบันคดียังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล ประกอบกับ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้เสนอข้อพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในการดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ สำหรับดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เป็นข้อพิพาท หมายเลขดำที่ ๙๗/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๐ ขอให้มีคำชี้ขาดว่า ดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ไม่เป็นดาวเทียมภายใต้สัญญาสัมปทาน และผู้ถูกฟ้องคดีไม่มีสิทธิเรียกให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองดำเนินการตามสัญญาสัมปทานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ อันเป็นการใช้สิทธิตามข้อ ๔๕ ของสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๓๔ ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินการในชั้นอนุญาโตตุลาการ นอกจากนี้ มติของผู้ถูกฟ้องคดีในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ในวาระที่ ๕.๒.๑๑ ก็ได้ระบุว่า หากในภายหลังได้มีคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการหรือคำสั่งศาล ในประเด็นทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศที่อยู่ในคดีพิพาทภายใต้สัญญาสัมปทานซึ่งทำให้ข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญของการพิจารณาอนุญาตสิทธิเปลี่ยนแปลงไป สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติจะนำเสนอที่ประชุมผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อพิจารณาทบทวนประเด็นการอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมและการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการอนุญาตดังกล่าว กรณีจึงยังไม่เป็นที่ยุติว่า ภาคผนวก ข แนบท้ายประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. ๒๕๖๓) ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ และข้อ ๔๐ ของประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีอาศัยอำนาจในการมีมติดังกล่าวชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และกรณียังไม่เป็นที่ยุติว่า การดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ สำหรับดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ เป็นการดำเนินการภายใต้สัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๓๔ หรือเป็นการดำเนินการภายใต้ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม

/ที่ผู้ถูกฟ้องคดี...

ที่ผู้ถูกฟ้องคดีออกให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งการพิจารณาว่าสิทธิของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ในการดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารเป็นไปตามสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศหรือตามใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมย่อมเป็นสาระสำคัญในการพิจารณาว่า สิทธิของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ในการดำเนินการดังกล่าวจะสิ้นสุดลงในวันใด เมื่อข้อเท็จจริงในชั้นนี้ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีได้เพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม เลขที่ ๓ก/๕๕/๐๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ย่อมมีสิทธิตามใบอนุญาตดังกล่าวในการประกอบกิจการดาวเทียมสื่อสารได้ต่อไป นอกจากนี้ เมื่อมติของผู้ถูกฟ้องคดีในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ในวาระที่ ๕.๒.๑๑ เป็นคำสั่งทางปกครอง แต่มติของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าวระบุเพียงข้อพิจารณาของผู้ถูกฟ้องคดี โดยมีได้ระบุข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่ผู้ถูกฟ้องคดีใช้ในการมีมติดังกล่าวตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ อีกทั้งเมื่อใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม เลขที่ ๓ก/๕๕/๐๐๒ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ถือเป็นคำสั่งทางปกครองที่เป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่งทางปกครอง และในขณะนี้ยังถือว่าเป็นคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรา ๕๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีมาตรการในการเยียวยาแก้ไขความเสียหายอันอาจเกิดขึ้นให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ แต่อย่างใด ด้วยเหตุตามที่กล่าวไปข้างต้นในชั้นนี้จึงเห็นว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีมติในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ในวาระที่ ๕.๒.๑๑ ที่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมจำนวน ๑๐ ช่องงานดาวเทียม ตามภาคผนวก ข แนบท้ายประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง แผนการบริหารสิทธิการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. ๒๕๖๓) ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ซึ่งรวมถึงช่องงานดาวเทียม THAICOM-Q๒ THAICOM-A๓ THAICOM-A๓B และ THAICOM-N๓ ที่มีการใช้งานโดยดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ในฐานะเป็นผู้มีสิทธิในการดำเนินกิจการตามสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ ซึ่งสัญญาดังกล่าวจะสิ้นสุดลงในวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๔ โดยไม่รอผลแห่งคำพิพากษาของศาลปกครองและคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ จึงน่าจะไม่ชอบด้วยกฎหมาย และโดยที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับอนุญาตจากผู้ถูกฟ้องคดีตามใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม เลขที่ ๓ก/๕๕/๐๐๒ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ ๑ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๗ ซึ่งกำหนดให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ สามารถให้บริการโทรคมนาคมมีกำหนดระยะเวลา ๒๐ ปี นับตั้งแต่วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๗๕ โดยมีกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในฐานะหน่วยงานอำนวยการในนามประเทศไทยต่อสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศให้ความเห็นชอบให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เข้าใช้ตำแหน่งวงโคจรดาวเทียมที่ตำแหน่ง ๑๒๐ องศาตะวันออก และ ๗๘.๕ องศาตะวันออก ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ย่อมเชื่อว่า

/ตนมีสิทธิ...

ตนมีสิทธิประกอบกิจการดาวเทียมสื่อสารโดยใช้ดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ และมีสิทธิใช้งานโคจรดาวเทียมที่ตำแหน่ง ๑๒๐ องศาตะวันออก และ ๗๘.๕ องศาตะวันออก ตามระยะเวลาที่ใบอนุญาตกำหนด ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ย่อมจะต้องลงทุนในการจัดสร้างดาวเทียม และดำเนินการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบกิจการดังกล่าวโดยคาดว่าจะสามารถให้บริการดาวเทียม ณ ตำแหน่งวงโคจรดาวเทียมที่ได้รับอนุญาตจนสิ้นสุดระยะเวลาตามใบอนุญาต คือ วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๗๕ แต่ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีมีมติในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ในวาระที่ ๕.๒.๑๑ ทำให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ สามารถเข้าใช้ตำแหน่งวงโคจรดาวเทียมที่ตำแหน่ง ๑๒๐ องศาตะวันออก และ ๗๘.๕ องศาตะวันออก ได้เพียงถึงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๔ ซึ่งยังคงเหลือระยะเวลาตามใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม เลขที่ ๓๓/๕๕/๐๐๒ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ ๑ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๗ อีกกว่า ๑๐ ปี หากผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถเข้าใช้ตำแหน่งวงโคจรดาวเทียมที่ตำแหน่ง ๑๒๐ องศาตะวันออก และ ๗๘.๕ องศาตะวันออก ต่อไปภายหลังจากวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๔ ย่อมทำให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหายเป็นอย่างมากจากการที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้ลงทุนประกอบกิจการดาวเทียมสื่อสารโดยคาดว่าจะสามารถประกอบกิจการได้ตามระยะเวลาในใบอนุญาตดังกล่าว นอกจากนี้ ดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ มีผู้ใช้บริการเป็นจำนวนมากทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ไม่ว่าจะเป็นการใช้บริการประเภทกิจการโทรคมนาคม หรือประเภทบริการโทรทัศน์ เช่น กระทรวงมหาดไทย กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ กรมอุตุนิยมวิทยา ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับความมั่นคง ความสงบเรียบร้อยของประเทศ และบริการสาธารณะ บริษัท ทู วีสันส์ กรุป จำกัด และผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลทั้งหมด ๑๙ ช่อง บริษัท สามารถเทลคอม จำกัด (มหาชน) บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด ซึ่งเป็นผู้ให้บริการโทรคมนาคม บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด ซึ่งเป็นผู้ให้บริการควบคุมการจราจรทางอากาศ รวมทั้งบริษัทและหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ซึ่งส่วนใหญ่มีระยะเวลาตามสัญญาใช้บริการดาวเทียมกับผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เกินกว่าวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๔ หากผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถให้บริการโทรคมนาคมตามใบอนุญาตต่อไป ย่อมกระทบต่อการประกอบกิจการของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ใช้บริการดาวเทียมของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ให้ได้รับความเสียหายเป็นจำนวนมาก ประกอบกับค่าฟ้องของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มิได้มีคำขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยค่าเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีมติที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดี จึงแสดงให้เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ยังคงประสงค์ที่จะดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารตามใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมต่อไป ยิ่งไปกว่านั้น ข้อเท็จจริงปรากฏในชั้นไต่สวนเมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๔ กรณีปรากฏข่าวที่ได้มีการเผยแพร่สู่สาธารณชนว่า เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้ลงนามในสัญญากับบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) โดยมอบสิทธิให้บริษัทดังกล่าวเข้ามาบริหารจัดการทรัพย์สินของโครงการดาวเทียมสื่อสาร

/ภายใน...

ภายในประเทศที่จะมีการโอนคืนมาให้รัฐหลังสิ้นสุดสัญญาสัมปทานไทยคม จะสร้างความต่อเนื่องในการให้บริการ รวมทั้งเป็นการรักษาสิทธิในตำแหน่งวงโคจรของประเทศไทย ทั้งดาวเทียมไทยคม ๔ และดาวเทียมไทยคม ๖ ซึ่งหากต่อมา กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้มีการทำสัญญากับบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) เพื่อเข้ามาบริหารจัดการทรัพย์สินของโครงการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ ในดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ซึ่งยังมีข้อพิพาทอยู่ระหว่างการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการและศาลปกครอง ก็จะเป็นเหตุให้กระทบสิทธิของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม เลขที่ ๓ก/๕๕/๐๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กรณีจึงเห็นได้ว่า การให้มติของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าวมีผลใช้บังคับต่อไปจะเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จนยากแก่การเยียวยาแก้ไขในภายหลัง และเมื่อกรณียังมีข้อพิพาทในชั้นอนุญาโตตุลาการเกี่ยวกับสิทธิในการดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศสำหรับดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ กรณีจึงยังไม่เป็นที่ยุติว่า การดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ตามที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เข้าใช้ข่ายงานดาวเทียม THAICOM-Q๒ THAICOM-Am THAICOM-AmB และ THAICOM-N๓ ที่มีการใช้งานโดยดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ เป็นการดำเนินการภายใต้สัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๓๔ หรือเป็นการดำเนินการภายใต้ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม เลขที่ ๓ก/๕๕/๐๐๒ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ ๑ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๗ จึงยังไม่มี ความชัดเจนว่า ภายหลังจากที่สัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศสิ้นสุดแล้ว กรรมสิทธิ์ในดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ จะตกเป็นของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมตามสัญญาดังกล่าวหรือไม่ ประกอบกับการให้บริการโทรคมนาคมเป็นบริการสาธารณะซึ่งมีประชาชนผู้รับบริการเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะการให้บริการด้านกิจการโทรทัศน์และบริการด้านการติดต่อสื่อสาร หากผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถใช้ตำแหน่งวงโคจรดาวเทียมเพื่อประกอบกิจการดาวเทียมสื่อสารได้ต่อไปภายหลังจากวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๔ ย่อมทำให้การจัดทำบริการสาธารณะด้านโทรคมนาคมไม่ว่าจะเป็นการให้บริการโทรทัศน์ หรือการติดต่อสื่อสาร ขาดความต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้าง อีกทั้งข้อเท็จจริงปรากฏว่า กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้มอบสิทธิในการบริหารจัดการทรัพย์สินตามสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศให้แก่บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) ซึ่งได้ลงนามในสัญญาเมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ซึ่งในกรณีนี้ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้ยอมรับในคำฟ้องว่า มติของผู้ถูกฟ้องคดีในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ในวาระที่ ๕.๒.๑๑ ส่วนที่เกี่ยวกับข่ายงานดาวเทียมอีก ๖ ข่ายงานตามภาคผนวก ข ของแผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. ๒๕๖๓) ซึ่งมีการใช้งานโดยดาวเทียมไทยคม ๔ และดาวเทียมไทยคม ๖ เป็นดาวเทียมภายใต้สัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ ซึ่งผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มีสิทธิเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเพื่อให้บริการ

/ดาวเทียม...

ดาวเทียมไทยคม ๔ และดาวเทียมไทยคม ๖ ได้จนถึงวันสิ้นสุดสัญญาในวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๔ และบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) ในฐานะได้รับมอบหมายให้บริหารจัดการทรัพย์สิน ซึ่งรวมถึงดาวเทียมไทยคม ๔ และดาวเทียมไทยคม ๖ ภายหลังสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสาร ภายในประเทศสิ้นสุดลง ดังนี้ บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) ย่อมสามารถเข้าใช้ วงโคจรดาวเทียมและบริหารจัดการดาวเทียมไทยคม ๔ และดาวเทียมไทยคม ๖ เพื่อให้บริการโทรคมนาคม อันเป็นการจัดทำบริการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีได้ต่อไป ในทางกลับกัน หากสิทธิของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ในการใช้วงโคจรดาวเทียมที่ตำแหน่ง ๑๒๐ องศาตะวันออก และ ๗๘.๕ องศาตะวันออก สิ้นสุดลงในวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๔ ตามมติของผู้ถูกฟ้องคดี ทั้งที่ยังมีประเด็น ที่ต้องพิจารณาในความชอบหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายอยู่ในชั้นอนุญาโตตุลาการและศาลปกครอง ซึ่งการดำเนินกิจการของรัฐในการบริการโทรคมนาคมอันเป็นบริการสาธารณะย่อมต้องประกอบด้วย การดำเนินการที่ถูกต้องตามกฎหมายอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งกรณีดังกล่าว ย่อมจะส่งผลกระทบต่อ การบริการโทรคมนาคมอันเป็นบริการสาธารณะ และก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชน เป็นจำนวนมาก ยิ่งกว่าการให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ยังคงมีสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมข่ายงานดาวเทียม THAICOM-Q๒ THAICOM-A๓ THAICOM-A๓B และ THAICOM-N๓ ที่มีการใช้งานโดยดาวเทียม ไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ในการประกอบกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศต่อไป ในระหว่างการพิจารณาคดี ด้วยเหตุนี้ การทุเลาการบังคับตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีในการประชุม ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ในวาระที่ ๕.๒.๑๑ ส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิในการ เข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ จึงไม่เป็นอุปสรรคแก่การ บริหารงานของรัฐหรือแก่บริการสาธารณะของผู้ถูกฟ้องคดี

ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีในการประชุม ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ในวาระที่ ๕.๒.๑๑ ส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิในการ เข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ไว้เป็นการชั่วคราว ซึ่งหมายความรวมถึง ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มีสิทธิเข้าใช้ข่ายงานดาวเทียม THAICOM-Q๒ THAICOM-A๓ THAICOM-A๓B และ THAICOM-N๓ ที่มีการใช้งานโดยดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียม ไทยคม ๘ ได้ต่อไป จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ผู้ถูกฟ้องคดียื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่สั่งทุเลาการบังคับ ตามคำสั่งทางปกครองของผู้ถูกฟ้องคดี ความว่า คดีนี้มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มีสิทธิใช้วงโคจรดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ ในใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม หรือเป็นผู้มีสิทธิดำเนินกิจการตามสัญญาดำเนินกิจการ ดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ ซึ่งการที่จะวินิจฉัยในประเด็นดังกล่าว ศาลจำเป็นต้องพิจารณา ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องทั้งหมด การที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า การดำเนินการของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ในส่วนที่เกี่ยวกับดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ เป็นการดำเนินการภายใต้ใบอนุญาต

/ประกอบกิจการ...

ประกอบกิจการโทรคมนาคม ไม่เกี่ยวข้องกับสัญญาดำเนินการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๓๔ และมติของผู้ถูกฟ้องคดีในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ในวาระที่ ๕.๒.๑๑ ส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของ ดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ น่าจะไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงเท่ากับเป็นการวินิจฉัย ชี้ขาดประเด็นพิพาทในคดีให้คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งชนะคดีแล้ว ซึ่งขัดต่อหลักการทูลลา การบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองที่จะต้องไม่มีผลเป็นการตัดสินประเด็นแห่งคดีหรือวินิจฉัย ให้คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งชนะคดี คำวินิจฉัยดังกล่าวของศาลปกครองชั้นต้นจึงน่าจะไมชอบ ด้วยกฎหมาย และคลาดเคลื่อนต่อข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย โดยที่มติของผู้ถูกฟ้องคดี ดังกล่าวเป็นการดำเนินการโดยชอบตามมาตรา ๖๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ และตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการ ประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และตามประกาศ เรื่อง นโยบาย และแผนระดับชาติ ว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมในยุทธศาสตร์ที่ ๑ ข้อ ๓.๒ กำหนดว่า ให้มีนโยบายการบริหารกิจการดาวเทียมของประเทศซึ่งครอบคลุมถึงการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และบริการข้อมูลผ่านดาวเทียม เพื่อให้มีการแข่งขันในการเข้าถึงวงโคจรดาวเทียมค้างฟ้า และพัฒนากิจการ บริการข้อมูลผ่านดาวเทียมที่ถูกกฎหมาย เพื่อให้ประเทศไทยมีโครงสร้าง พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โทรคมนาคม และการแพร่ภาพกระจายเสียงที่มีความทันสมัย ขนาดเพียงพอ ครอบคลุมทุกพื้นที่ และสามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับการติดต่อ สื่อสาร การเชื่อมต่อ การแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศ การค้าและพาณิชย์ การบริการภาครัฐ และเอกชน ตลอดจนการใช้งานรูปแบบต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และความมั่นคงทางสังคมของประเทศ รวมทั้งเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางด้านดิจิทัลในอนาคต ดาวเทียมจึงเป็นเครื่องมืออันสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้นโยบายและแผนพัฒนาประสบความสำเร็จ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ตามกฎหมายดำเนินการให้สามารถใช้ดาวเทียมที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และสอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ดังกล่าว และโดยที่คดีนี้ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้มีคำขอให้ศาลสั่งทูลลาการบังคับตามประกาศ ที่พิพาททั้งสองฉบับ ดังนั้น ประกาศทั้งสองฉบับดังกล่าวจึงยังคงมีผลบังคับใช้ได้โดยสมบูรณ์ เมื่อผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้ยื่นเอกสารขอรับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม จำนวน ๑๐ ข่ายงาน ดาวเทียม ตามหนังสือของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ อันเป็นการยื่นคำขอ อนุญาตตามข้อ ๑๐ ของประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการ โทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม

/ลงวันที่...

ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งคำขอรับสิทธิดังกล่าวเป็นข่างงานดาวเทียมที่มีการใช้งานตามที่กำหนดไว้ตามภาคผนวก ข แนบท้ายประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. ๒๕๖๓) ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องพิจารณาและมีคำสั่งไปตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น มติของผู้ถูกฟ้องคดีในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ในวาระที่ ๕.๒.๑๑ ส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ จึงชอบด้วยกฎหมาย และไม่เข้าองค์ประกอบที่ศาลปกครองชั้นต้นจะสั่งทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองตามข้อ ๗๒ วรรคสาม แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ และเนื่องจากเหตุผลที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีมติดังกล่าวเป็นไปตามข้อกำหนดในประกาศทั้งสองฉบับ ซึ่งผู้ฟ้องคดีทราบมาก่อนที่จะยื่นคำขออนุญาตแล้ว จึงเป็นกรณีตามมาตรา ๓๗ วรรคสาม (๒) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่ไม่จำเป็นต้องระบุเหตุผลตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว มติของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าวจึงเป็นไปตามรูปแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กฎหมายกำหนดไว้แล้ว นอกจากนี้ การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มีสิทธิใช้ข่างงานดาวเทียม THAICOM-Q๒ THAICOM-A๓ THAICOM-A๓B และ THAICOM-N๓ ที่มีการใช้งานโดยดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ได้ต่อไป จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีเห็นว่า มีลักษณะเป็นการสั่งบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา ซึ่งในชั้นไต่สวนไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกฟ้องคดีตั้งใจจะกระทำซ้ำหรือกระทำต่อไปซึ่งการละเมิดแต่อย่างใด กรณีจึงยังไม่ครบเงื่อนไขที่ศาลปกครองชั้นต้นจะสั่งบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาได้

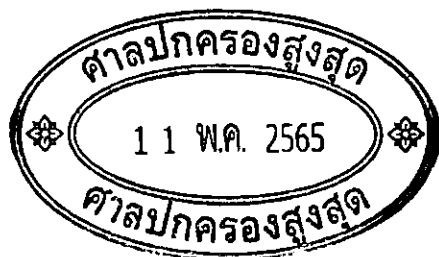
สำหรับประเด็นพิจารณากรณีดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ เป็นดาวเทียมภายใต้สัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศหรือไม่ ย่อมต้องเป็นไปตามผลการพิจารณาชี้ขาดข้อพิพาทของอนุญาโตตุลาการหรือศาลปกครอง ดังนั้น แม่คดีนี้ศาลปกครองจะพิพากษาเพิกถอนประกาศและมติของผู้ถูกฟ้องคดีตามคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสองก็ไม่มีผลทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ และมีสิทธิเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมดังกล่าวแต่อย่างใด และกรณีนี้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ย่อมทราบว่า การอนุญาตให้เข้าใช้ตำแหน่งวงโคจรดาวเทียมนั้น เป็นการได้รับอนุญาตจากคณะรัฐมนตรีและกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ทำสัญญาให้บริการกับผู้ให้บริการดาวเทียมตามระยะเวลาที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เข้าใจว่า ระยะเวลาการดำเนินการของดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ มีระยะเวลาตามใบอนุญาตที่ผู้ถูกฟ้องคดีออกให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นการเสี่ยงภัยของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ในการประกอบธุรกิจ ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ อ้างว่า ปัจจุบัน

/ดาวเทียม...

ดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ มีผู้ใช้บริการจำนวนมาก และผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จึงต้องรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น หากผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ต้องหยุดให้บริการจะก่อให้เกิดผลกระทบทางกฎหมายและธุรกิจของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และจะสูญเสียรายได้จากการให้บริการในปัจจุบัน และสูญเสียโอกาสจากลูกค้ารายใหม่เพิ่มขึ้น นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีเห็นว่า หากมีความเสียหายดังกล่าวเกิดขึ้นจริงก็มีใช้ความเสียหายที่เป็นผลโดยตรงจากประกาศและมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่พิพาท อีกทั้งความเสียหายของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ดังกล่าวเป็นความเสียหายด้านรายได้ และเป็นความเสียหายในอนาคต จึงสามารถทดแทนเยียวยาโดยการชดใช้ค่าเสียหายได้ จึงมิใช่ความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ที่ยากแก่การเยียวยาแก้ไขในภายหลัง

นอกจากนี้ คำสั่งกำหนดวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาของศาลปกครองต้องไม่ทำให้การบริหารงานของรัฐหรือบริการสาธารณะสะดุดหยุดลง และหน่วยงานของรัฐต้องสามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานกิจกรรมสาธารณะต่อไปได้ กล่าวคือ การให้บริการสาธารณะต้องปรับเปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอยู่เสมอ เมื่อพิจารณาบทบัญญัติของกฎหมายที่กำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดี ประกอบกับนโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ส่วนที่ ๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล การจัดให้มีนโยบายและแผนบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐาน คลื่นความถี่ นโยบายการบริหารกิจการดาวเทียมในประเทศ ซึ่งครอบคลุมถึงการใช่วงโคจรดาวเทียม เพื่อให้มีการแข่งขันในการเข้าถึงวงโคจรดาวเทียมค้างฟ้า ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ดำเนินการให้ได้มาและรักษาไว้ซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมและการสละสิทธิดังกล่าว อีกทั้งผู้ถูกฟ้องคดีมีหน้าที่จัดทำแผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และพิจารณาอนุญาตให้ผู้ที่เกี่ยวข้องประกอบกิจการดาวเทียมได้เข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหน้าที่จัดให้มีการดำเนินกิจการดาวเทียมในประเทศให้เพียงพอกับการใช้งานทั่วไป และเพื่อส่งเสริมศักยภาพการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการดำเนินกิจการดาวเทียมต้องดำเนินการทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ศักยภาพของพิกัดตำแหน่งที่ตั้งของวงโคจรดาวเทียมแต่ละดวงมีไม่เท่ากัน มีการใช้ประโยชน์ที่แตกต่างกันและอาจไม่สามารถทดแทนกันได้ ประกอบกับการดำเนินการต้องใช้ระยะเวลาในการเตรียมการเพื่อให้กิจการดาวเทียมของประเทศเป็นไปอย่างต่อเนื่องตามลำดับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ดังนั้น จึงต้องมีระยะเวลาสิ้นสุดสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมที่แน่นอนชัดเจน หากมีการชะลอการนำสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในบางพิกัด ย่อมกระทบต่อการบริหารจัดการกิจการดาวเทียมของประเทศ เพราะต้องมีการจัดหาพิกัดตำแหน่งที่ตั้งของวงโคจรดาวเทียมอื่นๆ มาใช้ทดแทน ซึ่งตำแหน่งที่ตั้งของวงโคจรดาวเทียมของแต่ละดวงมีประสิทธิภาพการใช้งานที่แตกต่างกันไม่เท่าเทียมกัน ทำให้อาจมีผลต่อประสิทธิภาพ

/การให้...

การให้บริการดาวเทียม และหากไม่มีการกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนชัดเจนย่อมเป็นปัญหาต่อการบริหารจัดการกิจการดาวเทียมที่ส่งผลกระทบต่อ การให้บริการสาธารณะด้านกิจการโทรคมนาคมของประเทศได้ การมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่พิพาทจึงก่อให้เกิดอุปสรรคแก่การดำเนินกิจการดาวเทียมในการจัดส่งดาวเทียมดวงใหม่ที่มีประสิทธิภาพเพื่อ การให้บริการดาวเทียม รวมทั้งกิจการโทรคมนาคมที่มีประสิทธิภาพดีกว่าเดิม และรองรับการใช้งานได้มากขึ้น เมื่อผู้มีสิทธิใช้งานได้มากขึ้น ราคาค่าบริการก็จะถูกลง ซึ่งปัจจุบันประชาชนมีความต้องการการสื่อสารผ่านระบบดาวเทียมมากขึ้น คำสั่งทุเลาการบังคับตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าวทำให้ประชาชนขาดโอกาสที่จะได้รับการให้บริการสาธารณะจากรัฐที่ดีกว่าเดิม ทำให้การให้บริการสาธารณะที่ดีขึ้นต้องล่าช้าออกไปโดยไม่มีกำหนด จึงเป็นอุปสรรคแก่การให้บริการสาธารณะ และส่งผลกระทบต่อนโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเป็นอย่างดี

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งกลับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นหรือมีคำสั่งระงับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่สั่งทุเลาการบังคับตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าวไว้เป็นการชั่วคราวก่อนการวินิจฉัยอุทธรณ์

ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชี้แจงว่า คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ทุเลาการบังคับตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมสำหรับดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ถึงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๔ หมายความว่า สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ สำหรับให้บริการดาวเทียมทั้งสองดวงดังกล่าวยังคงมีอยู่ต่อไปตามสิทธิเดิมโดยไม่ถูกเปลี่ยนแปลงโดยผลของมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่พิพาท หากมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่พิพาทมีผลใช้บังคับต่อไป ผู้ให้บริการดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ซึ่งเป็นผู้ประกอบการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ในประเทศไทย จำนวน ๑๘ ช่อง ซึ่งให้บริการประชาชนเป็นการทั่วไปมากกว่า ๔ ล้านครัวเรือน จะได้รับความเสียหาย รวมทั้งลูกค้าที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานสำคัญของประเทศ ได้แก่ บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด ซึ่งให้บริการควบคุมการจราจรทางอากาศ บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด ที่ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีผู้ใช้งานหลายสิบล้านเลขหมาย บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) บริษัท สามารถเทลคอม จำกัด (มหาชน) บริษัท เอส ที ซี เน็ทเวิร์ค คอร์ปอเรชั่น จำกัด ที่ให้บริการแท่นขุดเจาะน้ำมันจำนวนมาก และลูกค้าที่เป็นหน่วยงานภาครัฐซึ่งมีผลเกี่ยวเนื่องสำคัญต่อความมั่นคง ความสงบเรียบร้อยและประโยชน์สาธารณะ อีกทั้งผู้ประกอบการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมในประเทศกัมพูชา และผู้ให้บริการถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมในประเทศสหรัฐอเมริกาฮับเอมิเรตส์ จะไม่สามารถให้บริการได้ต่อไป ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศไทยและก่อให้เกิดความเสียหายที่ไม่อาจ

/ประเมิน...

ประเมินมูลค่าได้ นอกจากนี้ การสั่งทุเลาการบังคับตามมติของผู้ถูกฟ้องคดียังเป็นไปตามหลักความมั่นคงแน่นอนแห่งนิติฐานะของกฎและคำสั่งทางปกครองแล้ว กล่าวคือ ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมที่ออกให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นคำสั่งทางปกครองจึงย่อมมีผลใช้บังคับได้ ตราบเท่าที่ไม่ถูกเพิกถอนหรือสิ้นผลลงโดยเงื่อนไขเวลา หรือโดยเหตุอื่น การที่ศาลปกครองชั้นต้นเห็นว่า มติของผู้ถูกฟ้องคดีน่าจะไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากขัดแย้งกับคำสั่งทางปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีที่ได้ออกมาก่อนมติที่พิพาท ซึ่งได้ให้ประโยชน์แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับเอาประโยชน์นั้นแล้ว และคำสั่งทางปกครองนั้นยังคงมีผลอยู่ คำสั่งทุเลาการบังคับตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีจึงชอบด้วยกฎหมาย และตามมาตรา ๖๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ไม่ได้ให้อำนาจแก่ผู้ถูกฟ้องคดีในการลดทอนหรือลิดรอนสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมที่มีอยู่เดิม หากแต่เป็นการบัญญัติให้รัฐจะต้องบริหารจัดการสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมที่ประเทศไทยได้รับการจัดสรรมาจากสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) เพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะ และศาลปกครองสูงสุดเคยมีคำวินิจฉัยไว้ว่า คำสั่งทางปกครองที่เพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจหากให้คำสั่งดังกล่าวมีผลใช้บังคับต่อไปจะทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงที่ยากแก่การเยียวยาแก้ไขในภายหลัง เพราะการประกอบธุรกิจดังกล่าวเป็นรายได้ส่วนใหญ่ในการดำรงชีพของผู้ฟ้องคดีและครอบครัว รวมถึงพนักงานที่ทำงานในสถานประกอบธุรกิจนั้น และทำให้ธุรกิจดังกล่าวเสี่ยงต่อการสูญเสียลูกค้าและความนิยมอันเป็นความเสียหายที่ไม่อาจคำนวณได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๒๒/๒๕๔๘) และความเดือดร้อนของประชาชนที่ได้รับผลกระทบในการติดต่อสื่อสารระหว่างกันในช่วงระยะเวลาที่ไม่ได้รับบริการเป็นกรณีที่ไม่อาจแก้ไขให้กลับสภาพเดิมได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๙๓/๒๕๕๐ และ ๑๙๔/๒๕๕๐) โดยที่ดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ เป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการชดเชยงานดาวเทียม ซึ่งประกอบด้วยเอกสารชดเชยงานดาวเทียม THAICOM-Q๒ THAICOM-A๓ THAICOM-A๓B และ THAICOM-N๓ ในการควบคุมและรับส่งสัญญาณดาวเทียมต่อไป หากไม่ได้รับสิทธิให้ใช้เอกสารชดเชยงานดาวเทียมดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ก็จะไม่สามารถใช้คลื่นความถี่เพื่อการรับส่งสัญญาณดาวเทียมทั้งจากภาคพื้นดินและในอวกาศได้โดยชอบตามกฎหมายระหว่างประเทศ ส่วนประเด็นการทุเลาการบังคับตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่พิพาทเป็นอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐหรือแก่บริการสาธารณะหรือไม่ นั้น ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เห็นว่า เมื่อคำนึงถึงหลักความได้สัดส่วนแล้ว การสั่งทุเลาการบังคับตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าวส่งผลกระทบต่อการบริหารงานของผู้ถูกฟ้องคดีหรือแก่บริการสาธารณะน้อยกว่าการไม่สั่งทุเลาการบังคับตามมติของผู้ถูกฟ้องคดี เนื่องจากไม่ปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีมีมาตรการเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของการให้บริการดาวเทียมสื่อสาร และมาตรการคุ้มครองผู้ใช้บริการดาวเทียมทั้งสองดวงดังกล่าวหลังจากวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๔

/และไม่มี...

และไม่มีควมจำเป็นเร่งด่วนใดๆ ที่จะยุติสิทธิในการใช้ข่ายงานดาวเทียมดังกล่าว อีกทั้งผู้ถูกฟ้องคดี ไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะนำข่ายงานดาวเทียมดังกล่าวที่มีการใช้งานโดยดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ออกไปจัดสรรให้แก่ผู้อื่นใช้งาน นอกจากนี้ หากดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ไม่ใช่กรรมสิทธิ์ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ แล้ว ตามประกาศกำหนดให้ตำแหน่ง วงโคจรดาวเทียมที่อาศัยสิทธิตามสัญญาสัมปทาน เมื่อสัญญาสัมปทานสิ้นสุดลง ผู้ถูกฟ้องคดี ก็ยังต้องออกใบอนุญาตให้สิทธิเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมนั้นกับบุคคลที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคมได้มอบหมายให้บริหารดาวเทียมนั้นต่อไปจนกว่าดาวเทียมจะสิ้นอายุการใช้งาน ทางวิศวกรรม กรณีจึงเป็นไปได้ที่ผู้ถูกฟ้องคดีจะนำวงโคจรดาวเทียมที่ดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ใช้งานอยู่ ไปจัดหาดาวเทียมดวงใหม่มาใช้แทน อีกทั้งที่ผ่านมาผู้ถูกฟ้องคดี ไม่ได้กำหนดให้มีการประมูลเพื่อเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในตำแหน่งที่ดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ใช้งานอยู่ และปัจจุบันได้มีการเลื่อนการประมูลวงโคจรดาวเทียมออกไป โดยไม่มีกำหนด แสดงให้เห็นว่า กรณีนี้ไม่ใช่เรื่องเร่งด่วนแต่อย่างใด การที่ศาลปกครองชั้นต้น มีคำสั่งทุเลาการบังคับตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่พิพาททำให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ยังให้บริการดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ และผู้ฟ้องคดีที่ ๑ สามารถใช้วงโคจรดาวเทียมได้ต่อไป โดยชอบด้วยกฎหมาย โดยไม่ส่งผลกระทบต่อบริการโทรคมนาคมของประเทศ และเป็นการใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทยตามกฎหมายของ ITU ทำให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มีสิทธิใช้ข่ายงานดาวเทียมตามสิทธิเดิม ซึ่งจะยังเป็นประโยชน์และไม่กระทบต่อการบริหารงานของรัฐและ บริการสาธารณะยิ่งกว่าการให้สิทธิใช้ข่ายงานดาวเทียมดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ สิ้นสุดลงก่อนเวลาที่กำหนดไว้ตามใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมที่ผู้ถูกฟ้องคดีออกให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชี้แจงโดยมีสาระสำคัญทำนองเดียวกับคำฟ้อง

ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วเห็นว่า มาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ บัญญัติว่า ในกรณีที่ศาลปกครอง เห็นสมควรกำหนดมาตรการหรือวิธีการใดๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่คู่กรณีที่เกี่ยวข้องเป็นการ ชั่วคราวก่อนการพิพาทภาคี ไม่ว่าจะมามีคำร้องขอจากบุคคลดังกล่าวหรือไม่ ให้ศาลปกครองมีอำนาจ กำหนดมาตรการหรือวิธีการชั่วคราวและออกคำสั่งไปยังหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการ ในศาลปกครองสูงสุด วรรคสอง บัญญัติว่า การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึง ความรับผิดชอบของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐและปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น แก่การบริหารงานของรัฐประกอบด้วย ข้อ ๗๒ วรรคสาม แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการ ในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดว่า ในกรณีที่ศาลเห็นว่ากฎ

/หรือคำสั่ง...

หรือคำสั่งทางปกครองที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนั้นน่าจะไม่ใช่ชอบด้วยกฎหมาย และการให้กฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองดังกล่าวมีผลใช้บังคับต่อไปจะทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงที่ยากแก่การเยียวยาแก้ไขในภายหลัง ทั้งการทูลเกล้าฯ ถวายการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองนั้นไม่เป็นอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐหรือแก่บริการสาธารณะ ศาลมีอำนาจสั่งทูลเกล้าฯ ถวายการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองได้ตามที่เห็นสมควร มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ บัญญัติว่า ผู้ใดประสงค์จะประกอบกิจการโทรคมนาคมตามลักษณะและประเภทที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ต้องได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการฯ วรรคสอง บัญญัติว่า ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมให้มีสามแบบ ดังนี้ (๑) ใบอนุญาตแบบที่หนึ่ง ได้แก่ ใบอนุญาตสำหรับผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมที่ไม่มีโครงข่ายโทรคมนาคมเป็นของตนเอง และเป็นกิจการที่มีลักษณะสมควรให้มีการบริการได้โดยเสรี ทั้งนี้ เมื่อผู้ประสงค์จะประกอบกิจการลักษณะดังกล่าวได้แจ้งให้คณะกรรมการทราบแล้ว คณะกรรมการต้องออกใบอนุญาตให้ประกอบกิจการได้ (๒) ใบอนุญาตแบบที่สอง ได้แก่ ใบอนุญาตสำหรับผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมที่มีหรือไม่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง ซึ่งเป็นการประกอบกิจการที่มีวัตถุประสงค์ให้บริการจำกัดเฉพาะกลุ่มบุคคล หรือเป็นการประกอบกิจการที่ไม่มีผลกระทบโดยนัยสำคัญต่อการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม หรือต่อประโยชน์สาธารณะและผู้บริโภค ทั้งนี้ เมื่อผู้ประสงค์จะประกอบกิจการลักษณะดังกล่าวได้ปฏิบัติถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์มาตรฐานที่คณะกรรมการประกาศกำหนดไว้ล่วงหน้าแล้ว คณะกรรมการต้องออกใบอนุญาตให้ประกอบกิจการได้ (๓) ใบอนุญาตแบบที่สาม ได้แก่ ใบอนุญาตสำหรับผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมที่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง ซึ่งเป็นการประกอบกิจการที่มีวัตถุประสงค์ในการให้บริการแก่บุคคลทั่วไปจำนวนมาก หรืออาจมีผลกระทบต่อการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม หรืออาจกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ หรือมีเหตุจำเป็นต้องคุ้มครองผู้บริโภคเป็นพิเศษ ทั้งนี้ เมื่อผู้ประสงค์จะประกอบกิจการลักษณะดังกล่าวได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการเห็นสมควรให้ออกใบอนุญาตแล้ว จึงจะประกอบกิจการได้ มาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติว่า ผู้รับใบอนุญาตต้องชำระค่าธรรมเนียมการใช้คลื่นความถี่ ค่าธรรมเนียมเลขหมายโทรคมนาคม และค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการตามอัตราหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ จะต้องไม่เป็นภาระแก่ผู้ประกอบการ หรือผู้ใช้บริการโดยไม่สมเหตุผล มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ บัญญัติว่า ให้ กสทช. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (๒๔) ออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งอันเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของ กสทช.

/กรณี...

กรณีจึงมีปัญหาคือต้องพิจารณาประการแรกว่า มติของผู้ถูกฟ้องคดีในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ในวาระที่ ๕.๒.๑๑ ในส่วนที่ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ใช้ช่างงานดาวเทียมที่มีการใช้งานโดยดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ได้ถึงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๔ น่าจะไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

คดีนี้ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ได้ทำสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศกับกระทรวงคมนาคม โดยสัญญาดังกล่าวระบุว่า สัญญาฉบับนี้ทำขึ้นเมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๔ ระหว่าง กระทรวงคมนาคม ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “กระทรวง” ฝ่ายหนึ่ง กับ บริษัท ชินวัตรคอมพิวเตอร์ แอนด์คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (ผู้ฟ้องคดีที่ ๒) ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “บริษัท” อีกฝ่ายหนึ่ง และสัญญาดังกล่าวได้กำหนดว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติให้โครงการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศเป็นโครงการของประเทศ ซึ่งเมื่อรัฐให้สัมปทานแก่บริษัทแล้ว และดาวเทียมที่บริษัทจัดส่งขึ้นไป ตลอดจนสถานีภาคพื้นดินที่บริษัทสร้างขึ้นจะต้องตกเป็นของรัฐทันที สัญญาข้อ ๑ กำหนดว่า กระทรวงคมนาคมตกลงให้บริษัทเป็นผู้ดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ โดยให้บริษัทมีสิทธิในการบริหารกิจการและการให้บริการวงจรรดาวเทียมเพื่อการสื่อสารภายในประเทศ และมีสิทธิเก็บค่าใช้วงจรรดาวเทียมจากผู้ใช้งานวงจรรดาวเทียม ทั้งนี้ ภายใต้ข้อกำหนดและเงื่อนไขแห่งสัญญานี้ ข้อ ๒ กำหนดว่า ในการดำเนินกิจการในข้อ ๑ มีกำหนด ๓๐ ปี นับตั้งแต่วันลงนามในสัญญา ซึ่งต่อไปในสัญญานี้จะเรียกว่า “อายุสัญญา” ข้อ ๔ กำหนดว่า บริษัทจะต้องตั้งบริษัทขึ้นใหม่เพื่อดำเนินงานตามสัญญาฉบับนี้ ข้อ ๕.๑ กำหนดว่า บริษัทตกลง ๕.๑.๑ จัดสร้างและจัดส่งดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศดวงที่หนึ่งขึ้นสู่ตำแหน่งวงโคจร พร้อมกับจัดให้มีระบบดาวเทียมสำรองในลักษณะดาวเทียมสำรองภาคพื้นดิน รวมทั้งจัดให้มีดาวเทียมหลักและดาวเทียมสำรองดวงที่สองและดวงต่อไป ขึ้นทันทีใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่องกับการสิ้นอายุของดาวเทียมดวงก่อน ๕.๑.๒ ก่อสร้างสถานีควบคุมดาวเทียม ณ สถานที่ที่กระทรวงคมนาคมและบริษัทตกลงร่วมกัน ๕.๑.๓ จัดหาและติดตั้งเครื่อง เครื่องมือทดสอบ และอุปกรณ์อื่นๆ ใดๆ ซึ่งต่อไปในสัญญานี้จะเรียกรวมกันว่า “อุปกรณ์” ที่จำเป็นในการดำเนินงานตามสัญญานี้ ๕.๑.๔ จัดส่งดาวเทียมสำรองตามข้อ ๕.๑.๑ ขึ้นอยู่ในตำแหน่งวงโคจรหลังจากดาวเทียมดวงแรกเริ่มให้บริการแล้วไม่เกิน ๑๒ เดือน ต่อมา สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทช ๕๒๐๐/๘๘๗๒ เรื่อง ขอความเห็นชอบแนวทางในการรักษาตำแหน่งวงโคจรดาวเทียมของประเทศไทย ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๔ ถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี โดยระบุว่า ตามข้อเสนอของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เห็นสมควรให้บริษัทไทยคม จำกัด (มหาชน) (ผู้ฟ้องคดีที่ ๑) เป็นผู้ดำเนินการรักษาตำแหน่งวงโคจรดาวเทียม ณ ตำแหน่ง ๕๐.๕ องศาตะวันออก และ

/๑๒๐ องศาตะวันออก...

๑๒๐ องศาตะวันออก นั้น เป็นการดำเนินการเพื่อให้ประเทศไทยสามารถรักษาสถานะของเอกสารข่ายสื่อสารดาวเทียมและสิทธิในตำแหน่งวงโคจรของประเทศไทยต่อสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ ทั้งนี้ หากเมื่อพิจารณาในเรื่องข้อจำกัดของเงื่อนไขเวลาที่กำหนดไว้ตามกฎข้อบังคับวิทยุ จึงจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน โดย กสทช. และสำนักงาน กสทช. ยินดีให้ความร่วมมือและให้การสนับสนุนในการดำเนินการดังกล่าวภายใต้แนวนโยบายที่รัฐบาลจะกำหนดต่อไป ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ออกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม เลขที่ ๓๓/๕๕/๐๐๒ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นใบอนุญาตสำหรับผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมที่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง และกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีหนังสือ ที่ ทท ๐๒๐๔/๖๕๘ เรื่อง การรักษาสหสิทธิในการใช้ข่ายงานดาวเทียม ณ ตำแหน่งวงโคจร ๗๘.๕ องศาตะวันออก ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ระบุว่า เอกสารข่ายงานดาวเทียม THAICOM-Q๒ ที่ประเทศไทยได้ยื่นต่อ ITU เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๖ นั้น จะมีกระบวนการให้ได้มาซึ่งสิทธิในเอกสารข่ายงานดาวเทียมและมีกรอบระยะเวลาการดำเนินการตามข้อกำหนดของ ITU โดยประเทศไทยจะต้องเข้าสู่ขั้นตอนการประสานงานความถี่และภายในระยะเวลาที่กำหนดเพื่อเป็นการรักษาสหสิทธิเอกสารข่ายงานดาวเทียมของไทย ซึ่งหากดำเนินการล่าช้าอาจส่งผลให้ประเทศสมาชิกอื่นที่ยื่นเอกสารข่ายงานดาวเทียม ณ ตำแหน่งวงโคจรเดียวกันหรือใกล้เคียงกันมีสิทธิเหนือประเทศไทย และประเทศไทยอาจเสียสิทธิในเอกสารข่ายงานดาวเทียมดังกล่าว ณ ตำแหน่งวงโคจรดาวเทียมที่ ๗๘.๕ องศาตะวันออก และโดยที่พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ในบทเฉพาะกาล มาตรา ๘๐ ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐไม่สามารถดำเนินการเปลี่ยนแปลงการอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญาใหม่ได้ โดยผู้รับอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญาจะได้รับสิทธิการประกอบกิจการโทรคมนาคมตามขอบเขตการให้บริการเดิมที่ได้ตกลงกัน และตามระยะเวลาที่เหลืออยู่ของการอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญานั้น ดังนั้น การดำเนินโครงการดาวเทียมเพิ่มเติมนอกเหนือจากการอนุญาตภายใต้สัญญาสัมปทานนั้น จะต้องได้รับอนุญาตและให้บริการภายใต้ใบอนุญาตของ กสทช. (ผู้ถูกฟ้องคดี) เท่านั้น กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจึงขอแจ้งข้อมูลการดำเนินงานเพื่อรักษาสหสิทธิในการใช้ข่ายงานดาวเทียม ณ ตำแหน่งวงโคจร ๗๘.๕ องศาตะวันออก เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาดำเนินการต่อไป และขอเท็จจริงปรากฏตามรายงานการประชุมของผู้ถูกฟ้องคดีครั้งที่ ๗/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๗ ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เพิ่มเติมลักษณะหรือประเภทบริการดาวเทียมสื่อสาร ณ ตำแหน่ง ๗๘.๕ องศาตะวันออก โดยผู้ถูกฟ้องคดีเห็นว่า การพิจารณาดำแหน่งวงโคจรที่ตำแหน่ง

๑๒๐ องศาตะวันออก นั้น คณะรัฐมนตรีได้กำหนดเป็นนโยบายที่จะรักษาสีทึบในตำแหน่งวงโคจร โดยมอบหมายให้บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งต่อมา บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) แจ้งว่าไม่อาจดำเนินการได้ ดังนั้น กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารจึงได้เสนอให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ดำเนินการแทน แต่ในการพิจารณาการใช้ ตำแหน่งวงโคจร ๗๘.๕ องศาตะวันออก ในคราวนี้ อยู่ในอำนาจของกระทรวงเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารโดยตรง ดังนั้น จึงไม่ต้องนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี และผู้ถูกฟ้องคดีเห็นว่า การขออนุญาตดำเนินการให้บริการดังกล่าว ไม่เกี่ยวกับการให้บริการ ตามสัญญาสัมปทานที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ (ที่ถูก คือ ผู้ฟ้องคดีที่ ๒) ได้ทำกับกระทรวงเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร (ที่ถูก คือ กระทรวงคมนาคม) ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการ ตามกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมครบถ้วนแล้ว ประกอบกับ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการให้บริการดาวเทียมสื่อสาร ซึ่งจะให้มีช่องสัญญาณดาวเทียม ในการให้บริการเพิ่มขึ้น ก่อให้เกิดประโยชน์ในภาพรวมต่ออุตสาหกรรมภายในประเทศและ เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะ จึงอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เพิ่มเติมการให้บริการดาวเทียมสื่อสาร ในใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สามที่ได้รับอนุญาตไปแล้ว โดยมีอายุ การอนุญาตเป็นไปตามอายุใบอนุญาตเดิม โดยมีเงื่อนไข ดังนี้ (๑) ในส่วนของการใช้ตำแหน่ง ๗๘.๕ องศาตะวันออก ให้สำนักงาน กสทช. มีหนังสือถึงกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสารเพื่อยืนยันการได้รับอนุญาตของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ อีกครั้งว่า การได้รับความเห็นชอบ จากกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยไม่ต้องผ่านคณะรัฐมนตรี เป็นการ ดำเนินการถูกต้องโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ หากกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสารยืนยันความถูกต้องแล้ว จึงจะถือว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับอนุญาตจากผู้ถูกฟ้องคดี (๒) ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และข้อกำหนดในอนาคตที่เกี่ยวข้องกับการประกอบ กิจการโทรคมนาคม สำหรับบริการดาวเทียมสื่อสาร โดยไม่อาจเรียกร้องความเสียหายที่เกิดขึ้นได้ (๓) ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ต้องแยกบัญชีรายได้และค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการให้บริการตามใบอนุญาต และสัญญาสัมปทานให้ชัดเจน และผู้ถูกฟ้องคดีได้กำหนดเงื่อนไขในการอนุญาตแบบท้ายใบอนุญาต ที่ออกให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ดังกล่าว โดยข้อ ๗ กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตต้องดำเนินการชำระ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ (ถ้ามี) ค่าธรรมเนียมการใช้คลื่นความถี่ (ถ้ามี) ค่าธรรมเนียมเลขหมายโทรคมนาคม (ถ้ามี) หรือ ค่าธรรมเนียมอื่นๆ ตามอัตรา หลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ภาคผนวก ก กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตสามารถให้บริการโทรคมนาคมภายใต้ใบอนุญาตประกอบกิจการ โทรคมนาคมแบบที่สาม ส่วนที่หนึ่ง (ตำแหน่งวงโคจร ๑๒๐ องศาตะวันออก) มีระยะเวลา การอนุญาต ๒๐ ปี นับแต่วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ สิ้นสุดวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๗๕ ส่วนที่สอง

/(ตำแหน่ง...

(ตำแหน่งวงโคจร ๗๘.๕ องศาตะวันออก) มีระยะเวลาการอนุญาตนับแต่วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๗ สิ้นสุดวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๗๕ และข้อเท็จจริงปรากฏว่า ดาวเทียมไทยคม ๗ ได้ขึ้นสู่วงโคจร ที่ตำแหน่ง ๑๒๐ องศาตะวันออก เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ได้ขึ้นสู่วงโคจรที่ตำแหน่ง ๗๘.๕ องศาตะวันออก เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ข้อเท็จจริงในชั้นนี้จึงยังไม่อาจรับฟังได้ว่า ดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ เป็นดาวเทียมภายใต้สัญญาสัมปทานหรือไม่ ซึ่งเป็นปัญหาที่ศาลจะต้องวินิจฉัย ในเนื้อหาของคดีต่อไป ประกอบกับข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้เสนอข้อพิพาท เกี่ยวกับสิทธิในการดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศสำหรับดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เป็นข้อพิพาทหมายเลขดำที่ ๙๗/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๐ ขอให้มีคำชี้ขาดว่า ดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ไม่เป็นดาวเทียมภายใต้สัญญาสัมปทาน และให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมไม่มีสิทธิ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองดำเนินการตามสัญญาสัมปทานในส่วนที่เกี่ยวกับดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ อันเป็นการใช้สิทธิตามข้อ ๔๕ ของสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสาร ภายในประเทศ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๓๔ ซึ่งข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาในชั้น อนุญาโตตุลาการ ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีมติในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ในวาระที่ ๕.๒.๑๑ ในส่วนที่ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ใช้ข่ายงานดาวเทียม THAICOM-A๓ THAICOM-A๓B THAICOM-N๓ และ THAICOM-Q๒ ซึ่งเป็นข่ายงานดาวเทียมที่กำหนดไว้ในภาคผนวก ข ของประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการ โทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. ๒๕๖๓) ที่มีการใช้งานโดยดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ได้ถึงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๔ อันเป็นวันสิ้นสุดสัญญาสัมปทาน ซึ่งเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีใช้อำนาจตามนัยมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง (๒๔) แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ อันมีผลกระทบต่อสถานภาพ ของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นคำสั่งทางปกครอง และมีมติของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าว มีผลเท่ากับกับผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นฝ่ายแพ้คดีที่ยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาในชั้นอนุญาโตตุลาการ ทั้งที่ยังไม่มีคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการในประเด็นดังกล่าว ดังนั้น มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่พิพาท จึงน่าจะไม่ใช่ชอบด้วยกฎหมาย

กรณีมีปัญหาที่ต้องพิจารณาต่อไปว่า การให้มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่พิพาทมีผล ใช้บังคับต่อไปจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงที่ยากแก่การเยียวยาแก้ไขในภายหลังหรือไม่

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้บรรยายฟ้องว่า ปัจจุบันดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ มีผู้ใช้บริการจำนวนมาก รวมถึงผู้ประกอบการโทรทัศน์ หน่วยงานของรัฐและ

/องค์กร...

องค์กรต่างๆ ที่ให้บริการดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ โดยส่วนใหญ่ทำสัญญาใช้บริการดาวเทียมระยะยาวเกินกว่าวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๔ หากผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มีสิทธิเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในการให้บริการดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ถึงวันสิ้นสุดสัญญาสัมปทานตามมติของผู้ถูกฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จะได้รับผลกระทบจากการที่คู่สัญญาอาจบอกเลิกสัญญากับผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เช่น บริษัท โทรู วิชั่นส์ กรุป จำกัด และผู้ประกอบการโทรทัศนในระบบดิจิทัล จำนวน ๑๙ ช่อง บริษัท สามารถเทลคอม จำกัด (มหาชน) บริษัท แอดวานซ์ไวร์เลส เน็ตเวิร์ค จำกัด ซึ่งเป็นผู้ให้บริการโทรคมนาคม บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด ซึ่งเป็นผู้ให้บริการควบคุมการจราจรทางอากาศ และคู่สัญญาที่เป็นหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ กองบัญชาการกองทัพไทย กรมอุตุนิยมวิทยา และข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๔ ในวาระที่ ๕.๒.๔ รับรองสิทธิของบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) ในฐานะได้รับมอบหมายจากกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมให้มีสิทธิในการบริหารทรัพย์สินหลังสิ้นสุดสัญญาสัมปทานดังกล่าว ซึ่งรวมถึงสิทธิการบริหารจัดการดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ดังนั้น หากมติของผู้ถูกฟ้องคดีในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ในวาระที่ ๕.๒.๑๑ ในส่วนที่ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ใช้ข่ายงานดาวเทียมที่มีการใช้งานโดยดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ได้ถึงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๔ อันเป็นวันสิ้นสุดสัญญาสัมปทานยังคงมีผลใช้บังคับต่อไป ย่อมส่งผลให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ต้องหยุดให้บริการดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ทำสัญญากับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน และบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) จะเข้ามาบริหารจัดการแทนผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ทั้งที่ยังมีข้อพิพาทในประเด็นเกี่ยวกับสิทธิในการใช้วงโคจรดาวเทียมของดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ อยู่ระหว่างการพิจารณาในชั้นอนุญาโตตุลาการและศาลปกครอง และหากบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) ซึ่งได้รับมอบหมายให้เข้ามาบริหารจัดการแทนผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้ทำสัญญากับหน่วยงานต่างๆ ที่ใช้บริการดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ หรือได้ทำสัญญากับหน่วยงานที่มีใช้คู่สัญญารายเดิมที่เคยทำสัญญากับผู้ฟ้องคดีที่ ๑ หรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดที่มีผลกระทบต่อความรับผิดชอบของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เกี่ยวกับการบริหารจัดการดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ และต่อมา ศาลปกครองพิพากษาเพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่พิพาทก็จะเกิดปัญหาและความเสียหายอย่างร้ายแรงที่ยากแก่การเยียวยาแก้ไขในภายหลัง

กรณีมีปัญหาที่ต้องพิจารณาต่อไปว่า การทุเลาการบังคับตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่พิพาทเป็นอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐหรือแก่บริการสาธารณะหรือไม่

/พิเคราะห์...

พิจารณาแล้วเห็นว่า คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ทุเลาการบังคับตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ในวาระที่ ๕.๒.๑๑ ในส่วนที่ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ใช้ข่ายงานดาวเทียมที่มีการใช้งานโดยดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ได้ถึงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๔ อันเป็นวันสิ้นสุดสัญญาสัมปทานไว้เป็นการชั่วคราว จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น มีผลทำให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ยังคงมีสิทธิเข้าใช้ข่ายงานดาวเทียม THAICOM-A๓ THAICOM-A๓B THAICOM-N๓ และ THAICOM-Q๒ ที่มีการใช้งานโดยดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ และทำให้การให้บริการดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ทำสัญญากับหน่วยงานต่างๆ อันเป็นกิจการโทรคมนาคม ดำเนินได้ต่อไปเท่านั้น มิได้มีผลเป็นการลบล้างอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีในการกำกับดูแลหรือบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมที่ประเทศไทยหรือหน่วยงานของรัฐได้รับหรือมีอยู่ในการส่งดาวเทียมเข้าสู่วงโคจรตามข้อบังคับวิหุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ แต่อย่างใด จึงถือว่า การทุเลาการบังคับตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่พิพาท มิได้เป็นอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐหรือแก่บริการสาธารณะ ส่วนกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ตามนโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ผู้ถูกฟ้องคดีมีหน้าที่ดำเนินการให้ได้มาและรักษาไว้ซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมและการสละสิทธิดังกล่าว และมีหน้าที่จัดทำแผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม พิจารณาอนุญาตให้ผู้ที่เกี่ยวข้องประกอบกิจการดาวเทียมได้เข้าใช้วงโคจรดาวเทียม จัดให้มีการดำเนินกิจการดาวเทียมในประเทศให้เพียงพอกับการใช้งานทั่วไป เพื่อส่งเสริมศักยภาพการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการดำเนินกิจการดาวเทียมต้องดำเนินการทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ และการดำเนินการต้องใช้ระยะเวลาในการเตรียมการเพื่อให้กิจการดาวเทียมของประเทศมีความต่อเนื่องตามลำดับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ดังนั้น จึงต้องมีระยะเวลาสิ้นสุดสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมที่แน่นอนชัดเจน หากมีการชะลอการนำสิทธิใช้วงโคจรดาวเทียมในบางพิภักต์ ย่อมกระทบต่อการบริหารจัดการกิจการดาวเทียมของประเทศ เพราะต้องจัดหาพิภักต์ตำแหน่งที่ตั้งของวงโคจรดาวเทียมอื่นๆ มาใช้ทดแทน ซึ่งตำแหน่งที่ตั้งของวงโคจรดาวเทียมของแต่ละดวงมีประสิทธิภาพการใช้งานที่แตกต่างไม่เท่าเทียมกัน ทำให้อาจมีผลต่อประสิทธิภาพการให้บริการดาวเทียม และหากไม่มีการกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนชัดเจนย่อมเป็นปัญหาต่อการบริหารจัดการกิจการดาวเทียมที่ส่งผลกระทบต่อการให้บริการสาธารณะด้านกิจการโทรคมนาคมของประเทศ และส่งผลกระทบต่อนโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และการมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีก่อให้เกิดอุปสรรคแก่การดำเนินกิจการดาวเทียมในการจัดส่งดาวเทียมดวงใหม่ที่มีประสิทธิภาพเพื่อการให้บริการดาวเทียม รวมทั้งกิจการโทรคมนาคม

/ที่มี...

ที่มีประสิทธิภาพดีกว่าเดิม และรองรับการใช้งานได้มากขึ้น ทำให้การให้บริการสาธารณะที่ดีขึ้น ต้องล่าช้าออกไปโดยไม่มีกำหนด นั้น เห็นว่า ข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในรายงานการประชุมของผู้ถูกฟ้องคดีครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ในวาระที่ ๕.๒.๑๑ ระบุว่า “หากในภายหลังได้มีคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการหรือคำสั่งศาลในประเด็นทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศที่อยู่ในคดีพิพาทภายใต้สัญญาสัมปทาน ซึ่งทำให้ข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญของการพิจารณาอนุญาตสิทธิเปลี่ยนแปลงไปสำนักงาน กสทช. จะนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เพื่อพิจารณาทบทวนประเด็นการอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมและการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการอนุญาตดังกล่าว ตามประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอีกครั้งหนึ่ง” ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีย่อมคาดหมายได้ว่า สิทธิของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ในการใช้ขั้วงานดาวเทียมที่มีการใช้งานโดยดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ยังมีความไม่แน่นอนและอาจเปลี่ยนแปลงได้หากอนุญาโตตุลาการหรือศาลปกครองวินิจฉัยให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชนะคดี และแม้ผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจหน้าที่จัดทำแผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีกล่าวอ้าง แต่ผู้ถูกฟ้องคดีย่อมไม่อาจปฏิเสธที่จะไม่ปฏิบัติตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการหรือคำพิพากษาของศาลในกรณีที่วินิจฉัยให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นฝ่ายชนะคดีได้ อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าวจึงฟังไม่ขึ้น

ส่วนกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า การที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยเกี่ยวกับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ว่า เป็นการดำเนินการภายใต้ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ไม่เกี่ยวข้องกับสัญญาดำเนินการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๓๔ และมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่พิพาทน่าจะไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดประเด็นพิพาทในคดีให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชนะคดี ซึ่งขัดต่อหลักการทูลเกล้าฯการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองที่ต้องไม่มีผลเป็นการตัดสิ้นประเด็นแห่งคดีหรือวินิจฉัยให้คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งชนะคดี นั้น เห็นว่า ประเด็นเกี่ยวกับสิทธิของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ในการใช้ขั้วงานดาวเทียมที่มีการใช้งานโดยดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ เป็นประเด็นที่ศาลจะต้องวินิจฉัยต่อไปในเนื้อหาแห่งคดี และในกรณีนี้ศาลเพียงแต่วินิจฉัยว่า มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่พิพาทน่าจะไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่ศาลต้องวินิจฉัยตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๗๒ วรรคสาม แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ อีกทั้งการที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งทูลเกล้าฯการบังคับตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีก็มีผลเพียงการชะลอหรือระงับการบังคับตามมติของผู้ถูกฟ้องคดี

/ในระหว่าง...

ในระหว่างที่ศาลปกครองดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีนี้เท่านั้น หากได้มีผลเป็นการเพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีอันมีผลทำให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชนะคดีตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีกล่าวอ้างแต่อย่างใด อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีในส่วนนี้จึงฟังไม่ขึ้น

ส่วนกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มีสิทธิใช้ข่าวดาวเทียม THAICOM-Q๒ THAICOM-A๓ THAICOM-A๓B และ THAICOM-N๓ ที่มีการใช้งานโดยดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ได้ต่อไป จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษา หรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น ถือว่าเป็นคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองอย่างใดๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา แต่ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกฟ้องคดีตั้งใจจะกระทำซ้ำหรือกระทำต่อไปซึ่งการละเมิด กรณีจึงยังไม่เข้าเงื่อนไขที่ศาลปกครองชั้นต้นจะมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองอย่างใดๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา ตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะ ๑ ของภาค ๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง นั้น เห็นว่า คดีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกกฎหรือคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งศาลมีอำนาจกำหนดคำสั่งให้เพิกถอนกฎหรือคำสั่งที่พิพาทได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มีคำขอให้ศาลมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ในวาระที่ ๕.๒.๑๑ ในส่วนที่ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ใช้ข่าวดาวเทียมที่มีการใช้งานโดยดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ได้ถึงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๔ และให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มีสิทธิเข้าใช้ข่าวดาวเทียมที่มีการใช้งานโดยดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ได้แก่ ข่าวดาวเทียม THAICOM-Q๒ THAICOM-A๓ THAICOM-A๓B และ THAICOM-N๓ จนกว่าคดีจะถึงที่สุดหรือจนกว่าศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น จึงเป็นการขอให้ศาลปกครองมีคำสั่งอันจะมีผลเป็นการชะลอหรือระงับการบังคับตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่พิพาท ซึ่งเป็นคำสั่งทางปกครองไว้เป็นการชั่วคราว ซึ่งเป็นการขอให้ศาลปกครองมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองตามข้อ ๖๙ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ กรณีจึงไม่อาจนำหลักเกณฑ์ตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะ ๑ ของภาค ๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การพิจารณาคำขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองอย่างใดๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษามาใช้บังคับได้ อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าวจึงฟังไม่ขึ้นเช่นกัน

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คำสั่งทุเลาการบังคับตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ในวาระที่ ๕.๒.๑๑ ส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ของศาลปกครองชั้นต้น

/จึงขอ...

จึงขอด้วยกฎหมาย และเมื่อคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าวขอด้วยกฎหมายแล้ว จึงไม่มีเหตุที่ศาลปกครองสูงสุดจะมีคำสั่งระงับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ทุเลาการบังคับตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีไว้เป็นการชั่วคราวก่อนการวินิจฉัยอุทธรณ์ตามคำขอของผู้ถูกฟ้องคดี

การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามมติของผู้ถูกฟ้องคดี ในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ในวาระที่ ๕.๒.๑๑ ส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ไว้เป็นการชั่วคราว ซึ่งหมายความรวมถึง ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มีสิทธิเข้าใช้ข่ายงานดาวเทียม THAICOM-Q๒ THAICOM-A๓ THAICOM-A๓B และ THAICOM-N๓ ที่มีการใช้งานโดยดาวเทียมไทยคม ๗ และดาวเทียมไทยคม ๘ ได้ต่อไป จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

จึงมีคำสั่งยืนตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น และยกคำขอของผู้ถูกฟ้องคดี ที่ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งระงับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองไว้เป็นการชั่วคราวก่อนการวินิจฉัยอุทธรณ์

นายมานิตย์ วงศ์เสรี

ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายมานิตย์ วงศ์เสรี

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายสุรเดช พหลภาคย์

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นางเสริมตรุณี ดันติเวสส

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายสถาพร สติตย์ปิยะรัตน์

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายสมศักดิ์ ตันพเลขา

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

